

2.14. JURISPRUDENCIA AMBIENTAL EN CANARIAS (pp. 2-4)

—

2.14. JURISPRUDÈNCIA AMBIENTAL A CANÀRIES (pp. 5-7)

JORDI JARIA I MANZANO

Profesor lector de Derecho Constitucional / Professor lector de Dret Constitucional

Universitat Rovira i Virgili

—

Miembro / Membre

Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona

Sumario: 1. Recuperación de la posesión por parte de la Administración en el dominio público marítimo-terrestre. 2. Construcciones en espacios naturales protegidos. 3. Evaluación de impacto ambiental y explotación minera.

1. Recuperación de la posesión por parte de la Administración en el dominio público marítimo-terrestre

La Sentencia del TSJC (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección primera, Santa Cruz de Tenerife), de 21 de diciembre de 2009, rec. 513/2006, se pronuncia sobre la recuperación, por parte de la Administración, de un área del dominio público marítimo-terrestre que, hasta ese momento, ocupaba el recurrente mediante tres construcciones, ubicadas en el lugar de Los Cuarteles, en el término municipal de Breña Baja (Santa Cruz de Tenerife). Aparte de los aspectos formales a los que se refiere la resolución comentada, es de interés referirse a la argumentación que el Tribunal desarrolla para justificar la recuperación de la posesión del área controvertida por parte de la Administración.

La Sentencia parte de la existencia una sentencia previa del Tribunal Supremo (STS de 25 de octubre de 2000, rec. 3900/1993), de acuerdo con la cual, en aplicación del artículo 6.3 de la Ley 28/1969, de 26 de abril, de Costas, la antigua normativa aplicable en la materia, la Administración podría realizar el deslinde respecto a las fincas o derechos amparados por el artículo 34 de la Ley Hipotecaria. De acuerdo con ello, se anularon los dos actos recurridos, en la medida en que no reconocían al recurrente la aplicación, en relación con el terreno afectado de la disposición citada de la Ley de Costas de 1969.

Sin embargo, la sentencia mencionada se refería a actos previos a la entrada en vigor de la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas, la nueva legislación en la materia, a partir de la cual, por una parte, el recurrente no puede ser reconocido en ningún caso como propietario del área afectada del dominio público marítimo-terrestre. En este sentido, a partir de la entrada en vigor de dicha norma y en relación con el artículo 139.2CE, el recurrente pasaba a ejercer la posesión del área afectada en régimen concesional, sin que, de acuerdo con la doctrina consolidada del Tribunal Constitucional en esta materia, pudiera entenderse que hubiera habido expropiación sin indemnización.

Aquí es donde es relevante el fallo del Tribunal Supremo en su ya citada Sentencia de 25 de octubre de 2000, ya que, en ella, subrayaba que la anulación de los actos

recorridos tenía que ver con el deslinde a que se refería el artículo 6.3 de la antigua Ley de Costas, pero no constituía un reconocimiento de la propiedad en el sentido del apartado primero de la Disposición Transitoria primera de la Ley de Costas de 1988. No habiendo realizado el poseedor ninguna solicitud de concesión administrativa y habiendo abandonado de hecho los edificios afectados, la Administración debe garantizar, de acuerdo con lo establecido en el artículo 2.b de la Ley de Costas de 1988, el uso público de la playa, sin que el recurrente pueda discutir los actos administrativos dictados a tal efecto, habiendo decaído en cualquier derecho que hubiera podido tener por haber renunciado a solicitar la explotación en régimen de concesión de los inmuebles afectados.

2. Construcciones en espacios naturales protegidos

La Sentencia del TSJC (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección segunda, Santa Cruz de Tenerife), de 28 de enero de 2010, rec. 158/2009, se pronuncia en relación con la sanción administrativa impuesta en relación con un invernadero construido en la Reserva Natural Especial del Barranco del Infierno. El Tribunal, después de determinar que, efectivamente, la construcción se encuentra dentro del espacio natural protegido, de lo que se deriva, directamente, la corrección de la orden de restauración, examina el transcurso del plazo de prescripción. En este sentido, comprueba que el invernadero en cuestión fue construido en 2003, de modo que no ha transcurrido el plazo de prescripción. Es destacable la utilización de una ortofoto del espacio como material probatorio para determinar la existencia de la construcción infractora, así como el rechazo de los documentos privados que aportaba el recurrente para justificar que la construcción era más antigua y, en consecuencia, la infracción, calificada de muy grave, había prescrito.

3. Evaluación de impacto ambiental y explotación minera

La Sentencia del TSJC (Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección primera, Las Palmas de Gran Canaria), de 15 de enero de 2010, rec. 477/2008, se pronuncia en relación con la denegación, por parte de la Administración, de una solicitud de concesión directa de explotación de recursos mineros en Guimar. La desestimación, por

parte Viceconsejero de Industria y Nuevas Tecnologías del Gobierno de Canarias, se justificaba, según la Administración, en base a la existencia de una declaración de impacto ecológico desfavorable y vinculante, emitida por Comisión de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente de Canarias.

En relación con la evaluación de impacto se subraya que es aquél que la discute a quien compete la carga de la prueba para desvirtuarla. Ante la absoluta inactividad del recurrente en este sentido, el Tribunal señala que no pueden “prevalecer las opiniones subjetivas del recurrente frente a los informes que soportan la declaración de impacto ambiental, que gozan de presunción de acierto al ser elaborados por técnicos de la Administración cuya imparcialidad se supone”. En definitiva, aunque es posible discutir el contenido de una evaluación de impacto ambiental, hay que destruir la presunción de veracidad de sus conclusiones.

Sumari: 1. Recuperació de la possessió per part de l'Administració en el domini públic maritimoterrestre. 2. Construccions en espais naturals protegits. 3. Avaluació d'impacte ambiental i explotació minera.

1. Recuperació de la possessió per part de l'Administració en el domini públic maritimoterrestre

La Sentència del TSJC (Sala contenciosoadministrativa, Secció primera, Santa Cruz de Tenerife), de 21 de desembre de 2009, rec. 513/2006, es pronuncia sobre la recuperació, per part de l'Administració, d'un àrea del domini públic maritimoterrestre que, fins a aquell moment, ocupava el recurrent mitjançant tres construccions, ubicades en la partida de Los Cuarteles, en el terme municipal de Breña Baja (Santa Cruz de Tenerife). A part dels aspectes formals als que es refereix la resolució comentada, és d'interès referir-se a l'argumentació que el Tribunal desenvolupa per justificar la recuperació de la possessió de l'àrea controvertida per part de l'Administració.

La Sentència parteix de l'existència d'una sentència prèvia del Tribunal Suprem (STS de 25 d'octubre de 2000, rec. 3900/1993), d'acord amb la qual, en aplicació de l'article 6.3 de la Llei 28/1969, de 26 d'abril, de Costes, l'antiga normativa aplicable en la matèria, l'Administració podria realitzar el desllindament respecte a les finques o drets emparats per l'article 34 de la Llei Hipotecària. D'acord amb això, es van anul·lar els dos actes recorreguts, en la mesura en què no reconeixien al recurrent l'aplicació, en relació amb el terreny afectat de la disposició esmentada de la Llei de Costes de 1969.

Tanmateix, la sentència esmentada es referia a actes previs a l'entrada en vigor de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, la nova legislació en la matèria, a partir de la qual, d'una banda, el recurrent no pot ser reconegut en cap cas com a propietari de l'àrea afectada del domini públic maritimoterrestre. En aquest sentit, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta norma i en relació amb l'article 139.2CE, el recurrent passava a exercir la possessió de l'àrea afectada en règim concessional, sense què, d'acord amb la doctrina consolidada del Tribunal Constitució en aquesta matèria, es pogués entendre que hagués hagut expropiació sense indemnització.

Aquí és on el rellevant la resolució del Tribunal Suprem en la ja esmentada Sentència de 25 d'octubre de 2000, ja que, en ella, subratllava que l'anul·lació dels actes recorreguts tenia a veure amb el desllindament a què es referia l'article 6.3 de l'antiga Llei de Costes, però no constituïa un reconeixement de la propietat en el sentit de l'apartat

primer de la Disposició Transitòria primera de la Llei de Costes de 1988. No havent realitzat el posseïdor cap sol·licitud de concessió administrativa i havent abandonat de fet els edificis afectats, l'Administració ha de garantir, d'acord amb allò que estableix l'article 2.b de la Llei de Costes de 1988, l'ús públic de la platja, sense que el recurrent pugui discutir els actes administratius dictats en aquest sentit, bo i havent decaigut de qualsevol dret que hagués pogut tenir per haver renunciat a sol·licitar l'explotació en règim de concessió dels immobles afectats.

2. Construccions en espais naturals protegits

La Sentència del TSJC (Sala contenciosoadministrativa, Secció segona, Santa Cruz de Tenerife), de 28 de gener de 2010, rec. 158/2009, es pronuncia en relació amb la sanció administrativa imposada en relació amb un hivernacle construït en la Reserva Natural Especial del Barranco del Infierno. El Tribunal, després de determinar que, efectivament, la construcció es troba dintre de l'espai natural protegir, de la qual cosa es deriva, directament, la correcció de l'ordre de restauració, examina el transcurs del termini de prescripció. En aquest sentit, comprova que l'hivernacle en qüestió va ser construït el 2003, de manera que no ha transcorregut el termini de prescripció. És destacable la utilització d'una ortofoto de l'espai com a material provatori per determinar l'existència de la construcció infractora, així com el rebuig dels documents privats que aportava el recurrent per justificar que la construcció era més antiga i, en conseqüència, la infracció, qualificada de molt greu, havia prescrit.

3. Avaluació d'impacte ambiental i explotació minera

La Sentència del TSJC (Sala contenciosoadministrativa, Secció primera, Las Palmas de Gran Canaria), de 15 de gener de 2010, rec. 477/2008, es pronuncia en relació amb la denegació, per part de l'Administració, d'una sol·licitud de concessió directa d'explotació de recursos miners a Guimar. La desestimació, per part del Sotsconseller d'Indústria i Noves Tecnologies del Govern de Canàries, es justificava, d'acord amb el punt de vista de l'Administració, en base a l'existència d'una declaració d'impacte ecològic desfavorable i vinculant, emesa per la Comissió d'Ordenació del Territori i Medi Ambient de Canàries.

En relació amb l'avaluació d'impacte, es subratlla que és aquell qui la discuteix qui té la càrrega de la prova per desvirtuar-la. Davant de l'absoluta inactivitat del recurrent en aquest sentit, el Tribunal assenyala que no poden “*prevalecer las opiniones subjetivas del recurrente frente a los informes que soportan la declaración de impacto ambiental, que gozan de presunción de acierto al ser elaborados por técnicos de la Administración cuya imparcialidad se supone*”. En definitiva, tot i que és possible discutir el contingut d'una avaluació d'impacte ambiental, s'ha de destruir la presumpció de veracitat de les seves conclusions.